

[Oluf Pedersen.]

for vil vi ikke alene mindske skatterne, men vi vil flytte byrden fra arbejde, forbrug og omsætning over på de samfundsskabte værdier, over på den jord, som vi alle bør være fælles om, og over på den formue og de indkomster, som skyldes andres arbejde.

Dette store problem er nu grundigt undersøgt i den grundskyldskommission, som blev nedsat af ministeriet Hedtoft i 1948, og som vi alle nu venter snart vil afslutte sit arbejde.

Allerede den afdøde formand, redaktør Magne Nøhr, oplyste ved grundlovsjubilæet, at vi arbejdede på et forslag, der byggede på den nuværende vurdering, den bestående grundskyld og jordlovene af 4. oktober 1919, og om denne banebrydende lovgivning vil jeg gerne tilsidst sige et par ord.

Jeg tror, det vil fremme forståelsen, når betænkningen fra kommissionen kommer. Jordlovene blev udarbejdet af en kommission, der skulle udarbejde regler for salg af den jord, der ved lensafløsningen var kommet i offentlig besiddelse. Kommissionens flertal, herunder radikale, socialdemokrater og venstre, foreslog, at man solgte jorden på fulde grundskyldsvilkår, nemlig følgende:

Besiddelsesformen skulle være eje, underkastet de gældende regler for udstykning og sammenlægning; man måtte ikke fjerne ler og kalk til salg uden tilladelse. Jorden skulle ikke betales med en kontant købesum, men med en årlig afgift svarende til jordrenten, og desuden skulle man naturligvis betale skat af fast ejendom som alle andre. Yderligere skulle værdien, som skulle forrentes, fastsættes ved en periodisk vurdering, og denne jordrente skulle være uafløselig.

Det hed i betænkningen som begrundelse for flertallets forslag, altså det forslag, som også venstre var med i, at det, man ville bevare for staten, var indtægten af jordens fremtidige stigning, men at staten så også ville komme til at bære hele tabet ved jordværdiens fald. Man sagde endvidere, at denne ordning af besiddelsesforholdet sigtede imod at være til gavn for jordens dyrkere. Man sagde, at det ikke var meningen at afskaffe gode og dårlige tider, men at hindre, at der i gode tider foruden gode

indtægter yderligere kom en formuegevinst, som var ufortjent, og i dårlige tider foruden ringere indtægter et formuetab. Det er formuetabet, som har skabt landbrugskriserne. Det er også frygten for en nedgang i ejendomspriserne, som i dag har skabt de mange forpagtere, der er ved at afløse de selvejende bønder her i landet. Denne besiddelsesform, sagde man, ville give det bedste grundlag for en god drift.

Det er vort håb, at det nu skal lykkes at gøre al dansk jordbesiddelse til særeje på jordrentevilkår. Det kræver naturligvis en afløsning af den i 1950 ansatte grundværdi. Jeg håber, at vi her i tinget finder en retsindig løsning på spørgsmålet om fordeling af tabet mellem skødehaver og andre, og jeg synes ikke, man bør vælte tabene over på de besiddelsesløse. Ministeriet Hedtoft får her til opgave at gennemføre en virkelig stor reform, der kan skabe bedre og mere frie erhvervsvilkår. Jeg hørte med glæde, at den socialdemokratiske ordfører ved åbningsdebatten afsvor marxismen. Det kan, hvis det virkelig er rigtigt og man mener det, blive lige så betydningsfuldt, som dengang Stauning og senere socialdemokratiet erklærede sig enig med retsforbundet i vort krav om gennemførelse af fuld grundskyld.

A. Lyng: Det er første gang, at Grønlands repræsentanter får lejlighed til at udtale sig om Grønlands budget i folketinget, og det er derfor med en vis højtidelighed, jeg har begæret ordet for at knytte de første bemærkninger til det foreliggende finanslovsforslag.

Det første, jeg vil sige, er, at jeg på egne og landsmænds vegne vil udtrykke glæde over, at der atter i år ønskes stillet store beløb til rådighed til samfundsudgifter og opbygningsarbejde i Grønland. Hvis nogle af de ærede medlemmer skulle mene, at det er for store beløb, der ønskes anvendt også i år, vil jeg gerne have lov til at minde om, at det er udgifter til at opbygge en ny landsdel, der er temmelig langt tilbage på så godt som alle områder, og tilskuddene er derfor uundværlige.

Det gælder bl. a. skole- og kulturelle udgifter, der i år figurerer med knap 4,5 mill. kr. Det er store beløb. Men sagen er den, at de grønlandske børn og de unge i Grønland efterhånden gerne skal have adgang til